V-dik évfolyam. 1877. 40-ik szám. B.-Gyarmat, Vasárnap október 14.

Előfizetési feltételek:
Egész évre . . . . 6 frt.
Fél évre . . . . 3 frt.
Évnegyedre . . . 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 15 krajczár.
Előfizetni lehet csupán a kiadóhivatalnál Balassa-Gyarmaton.
A lap szellemi részére s a nyilttérre vonatkozó minden közlemények a szerkesztőhöz küldendők.
Bel- és külföldi hirlapok számára hirdetményeket elfogad Káy Károly hirdetmény-közvetitő irodája Budapesten, 3 dob-utcza, 14. az. 2. ajtó.

NÓGRÁDI LAPOK

és HONTI HIRADÓ.

Politikai, társadalmi s közgazdászati hetilap.

Hirdetések díja:
Öt hasábos petitsor . . . 5 kr.
Bélyeg minden beiktatásnál 30 kr.
Nyilttér garmond sora . 20 kr.
Hirdetéseket felvesz a kiadó. Nagyobb és többszöri hirdetések jutányosan eszközöltetnek.
Előfizetési pénzek, reclamatiók, és hirdetések a kiadóhoz intézendők.

Előfizetési felhivás

A

„NÓGRÁDI LAPOK"

és „Honti Hiradó"

politikai, társadalmi és közgazdászati hetilapra.

Előfizetési feltételek:

Fél évre . . . . . 3 frt
Évnegyedre . . . . 1 „ 50 kr.
Egy hónapra . . . . — „ 50 kr.

Az előfizetési pénzek egyedül a kiadóhoz czímezve, — legczélszerűbben póstautalványnyal — a nyomatandó példányok s pontos szétküldés tekintetéből, mielőbb beküldendők.

Azon t. előfizetőket, kik hátralékaikat eddig be nem küldötték, tisztelettel felkérjük azok rövid idő alatti beküldésére, nehogy a kiadóhivatalnál fennakadás történjék.

Nógrádmegye újjászervezése.

(Folytatás).

Tekintve, hogy a tisztviselői átalányok szabályozása is több tekintetből szükséges, a tisztviselők és szolgák létszámát, fizetését és átalányát, az 1878-ik évi költségvetést következő kimutatásban foglaljuk össze:

A) Kiadás.

I. Czim.

Tisztviselők és segédeik fizetése.

1	Alispán	1600 frt
1	Főjegyző	1400 frt
1	Tiszti főügyész	1200 frt
1	Tiszti alügyész	800 frt
1	Árvaszéki elnök	1400 frt
2	„ ülnök	1600 frt
1	I-ső Aljegyző	1000 frt
1	II-od „	800 frt
1	Árvaszéki jegyző	800 frt
1	Pénztárnok	800 frt
1	Főszámvevő	800 frt
1	Alszámvevő	700 frt
1	Levéltárnok	700 frt
1	Főorvos	600 frt
2	Alorvos	1000 frt
3	Állatorvos	750 frt
1	Várnagy	500 frt
6	Főszolgabiró	6000 frt
10	Alszolgabiró	8000 frt
4	Csendbiztos	2400 frt

Segédszemélyzet.

1	Alispáni iktató	700 frt
1	„ kiadó	700 frt
3	„ irnok	1500 frt
1	„ díjnok	400 frt
1	Közigazgatási bizottsági irnok	500 frt
1	Árvaszéki iktató és kiadó	700 frt
2	„ irnok	1000 frt
2	„ díjnok	800 frt
1	Ügyészi irnok	500 frt
1	Pénztárnoki irnok	500 frt
1	Számvevői „	500 frt
5	Főszolgabirói „	2400 frt
	Összesen	43050 frt

II. Czim.

Tisztviselők s segédszemélyzetük mellékjárulékai.

1	Alispán	400 frt
1	Főjegyző	200 frt
1	Tiszti főügyész	200 frt
1	Tiszti alügyész	200 frt
1	Árvaszéki elnök	200 frt
2	„ ülnök	400 frt
1	I-ső aljegyző	200 frt
1	II-od aljegyző	150 frt
1	Árvaszéki jegyző	150 frt
1	Pénztárnok	200 frt
1	Főszámvevő	100 frt
1	Alszámvevő	100 frt
1	Levéltárnok	100 frt
1	Főorvos	100 frt
2	Alorvos	200 frt
3	Állatorvos	300 frt
1	Várnagy	100 frt
6	Főszolgabiró uti átalánya	1200 frt
5	„ lakbére	1000 frt
10	Alszolgabiró uti átalánya	2000 frt
4	Csendbiztos lótápja	480 frt
2	„ lakbére	200 frt

Segédszemélyzet.

1	Alispáni kiadó	100 frt
1	„ iktató	100 frt
3	„ irnok	300 frt
1	Közigazgatási bizottsági irnok	100 frt
1	Árvaszéki iktató és kiadó	100 frt
2	Árvaszéki irnok	200 frt
1	Ügyészi irnok	100 frt
1	Pénztárnoki irnok	100 frt
1	Számvevői irnok	100 frt
	Összesen	9380 frt

III. Czim.

Közbiztonsági- és szolga-személyzet fizetése.

12	Lovas pandur rendes fizetése 216 frtjával és 120 frt lótáppal	4032 frt
42	Gyalogpandur 216 frt évi fizetéssel	9072 frt
1	Főispáni huszár	180 frt
1	Alispáni huszár	180 frt
1	„ hivatalszolga	180 frt
1	Főjegyzői hajdu	180 frt
1	Főügyészi hajdu	180 frt
1	Számvevői és pénztárnoki szolga	180 frt
1	Árvaszéki szolga	180 frt
6	Főszolgabirói hajdu 144 frt évi fizetéssel	864 frt
1	Tizedes	236 frt
6	Kapuőr 216 frt évi fizetéssel	1296 frt
4	Mindenes 180 frt évi fizetéssel	720 frt
1	Könyomdai szolga 236 frt évi fizetéssel és ruhapénzbeli illetménnyel 58 ft 16 kr.	294 frt
	Összesen	17774 frt

IV. Czim.

A közbiztonsági s szolgaszemélyzet mellékjárulékai.

	A tisztihajdúk, huszárok és hivatalszolgák ruházatának beszerzésére	1760 frt
	A pandurok ruházatának beszerzésére	4524 frt
	Összesen	6284 frt

V. czim.

Hivatali helyiségek bérletére.

	A panduri lakok és tolonczszállitási helyiségek bérletére	600 frt
	Összesen	600 frt

VI. Czim.

Irodai szükségletekre.

	Hivatali helyiségekhez szükséges butorok fenntartására és beszerzésére	300 frt
	Hivatali helyiségek fütésére szükséges 140 köbméter tűzifa, és pedig 70 négyköbméter 14 frt, és 70 négyköbméter 12 frt 90 krjával számitva szerződés szerint	1883 frt
	Hivatali helyiségek kivilágitására szükséges olaj és egyéb czikkekért	300 frt
	Panduri laktanyák fütésére	300 frt
	Papir és egyéb irodai czikkekért	1400 frt
	Könyvkötői munkákért	300 frt
	Könyomdai szükségletekre	180 frt
	Nyomdász szerződés szerinti fizetése	1100 frt
6	Főszolgabiró irodai átalánya 30 frtjával	180 frt
10	Alszolgabiró irodai átalánya 15 forintjával	150 frt
1	Főorvos irodai átalánya	20 frt
2	Alorvos „ „ 15 forintjával	30 frt
3	Állatorvos irodai átalánya 10 forintjával	30 frt
4	Csendbiztos irodai átalánya 15 forintjával	60 frt
	Hivatalos táviratokért	100 frt
	Összesen	6533 frt

VII. Czim.

Utiköltségek és napidijakra.

Kiküldött tisztviselők napidijaik fedezésére	500 frt
Összesen	500 frt

VIII. Czim.

Épületek fenntartási költségeire.

Az épületek tűzkármentesitéséért	137 frt 10 kr.
Kémények tisztitásáért	240 frt —
A megyei székház fenntartására	1000 frt —
Összesen	1377 frt 10 kr.

IX. Czim.

Vegyes kiadásokra.

A bujáki megyei ingatlan vagyon után adó	20 frt
Megyei szolgák gyógyitási költségeire	100 frt
Megyeház udvar tisztántartására	100 frt
Összesen	220 frt

X. Czim.

Előre nem látható kiadásokra.

Előre nem látható kiadásokra	800 frt
Összesen	800 frt

B) Bevétel.

A törvénykezési hatóság könyomdai munkákért szerződés szerint fizet évenként	350 frt —
Ugyanaz a megyeházi épület részek külfenntartási költségére	800 frt —
A helybeli királyi ügyészség a megyei magtárépület alsó részeért	100 frt —
Hivatalos értesitő dijaiból	807 frt —
Államkincstári javadalmazás	84461 frt 26 kr.
Összesen	86518 frt 26 kr.

Összehasonlitás:

A) Kiadás	86518 frt 26 kr.
B) Bevétel	86518 frt 26 kr.

Kiadta:
Komjáthy Anzelm,
főjegyző.

(Folyt. köv.)

Közigazgatási ülés.

(okt. 11-én)

Sréter Alfréd és dr. Baintner Ferencz igazolt elmaradásán kivül jelen voltak a bizottság összes tagjai.

Gr. Gyürky Ábrahám főispán ur ő méltósága pont 10 órakor megnyitván az ülést, — felolvastatott az alispáni jelentés, melyet egész terjedelmében lejebb közlünk.

A katonai elbocsátások és nősülési engedélyek tárgyában előadott alispáni intézkedések jóváhagyattak.

Madách Károly alispán előadja, hogy dr. Baintner Ferencz főorvos betegsége folytán meg nem jelenhetvén, — jelentését beküldte. Tudomásul vétetett.

Árvaügy. Beadatott 6192 ügydarab, feldolgoztatott 5439, elintézetlen 753. A letéti pénztár 255045 frt 52 krból áll. Az árva könyvek készen vannak, s rendszerint kezeltetnek.

Főjegyző beterjeszti a községek orvosi körökbe sorozásának és a körorvosok fizetésénél tapasztalt aránytalanság szabályozásáról szóló küldöttségi javaslatot. Beniczky Gyula a füleki csoport községeinek helytelen beosztása ellen felszólal. Forgách gróf a javaslatot pártolja, mert a küldöttségnek a körjegyzői körökot is tekintetbe kellett venni, s a különben is szétszaggatott közigazgatási kerületeket még inkább szétszaggatni sem egyesek, sem a községek érdeke nem lehet. A javaslat mellett Komjáthy Anzelm is felszólal, kimeritően indokolván a beosztás helyességét.

A fizetésre nézve három osztály alapittatott meg, a lélekszám alapján; — az elsőben 700, a másodikban 600, a harmadikban 400 frt alapittatott meg, melyhez minden községi lakos 8 krral járul.

A javaslat hosszabb vitára adott alkalmat, végül gr. Forgács Antal inditványára még egyszer visszaküldetett a küldöttséghez, mit Scitovszky János, Huszár István és Reményfy József pártolnak.

Kosd község feljebbezése — a húsmérési ügyben — elvettetett, s az alispáni határozat, mely Perlusz Jónásnak a húsvágási jogot megalapitja — elfogadtatott.

Huszár István és Reményfy József vizsgálatot kért azon okból, mert Perlusz Jónás feljebbezésében állittatik, hogy egy beteg marha levágatásánál a körorvos is részt vett, s azt nem akadályozta.

Tanügy. Az izraelita zugiskolákra vonatkozó javaslat elfogadtatott.

Az ecsegi községi iskola tanitó megválasztásának megerősitésére Bozó Pál küldetett ki.

Melicher interpellálja a tanfelügyelőséget, van-e tudomása arról, hogy a b.-gyarmati állami elemi iskolában a róm. kath. vallásuak hitoktatásban nem részesülnek.

A helyettes tanfelügyelő jelenti, hogy Ebeczky Emil e hó 20-án foglalja el hivatalát.

Adóügy. September havi befizetés: 145,804 frt 65 kr., több mint m. é. szept. hóban 50,132 frt 92 kr. Ezen relativ kedvező befizetés mellett mégis 759,745 frt 86 krnyi hátralék marad még a folyó év 8 hónapjában beszedendőnek, ez csak akkor remélhető, ha az adóbehajtásra hivatott minden egyes közeg ebbeli kötelezettségének egész terjedelmében megfelelend, hogy erre a közigazg. bizottság számot tarthasson, figyelmeztette az egyes szolgabirákat és körjegyzőket, miszerint adóbehajtási ügyekben ugy intézkedjenek, hogy a roppant adóhátralékok okvetlenül még a jövő hó üléséig hajtassanak be, mert ellenkező esetben a törvényben megállapitott felelősség fogna rájuk kimondatni.

Más fontosabb tárgy, egyes felfolyamodásokon kivül, elő nem fordult.

Reményfy József inditványára küldöttség (Reményfy József, Komjáthy Anzelm és Grummich Géza) küldetett ki az iránt, hogy oly adók elengedése iránt, melyek tagosztályi állapotból fennmaradtak, feliratot szerkesszenek.

Börtönügy. September havában 201 volt a fegyenczek száma, keresetök 436 frt.

Topscher Győző államm érnök jelentése tudomásul vétetett.

A jövő ülés november 7-én fog megtartatni.

Alispáni jelentés.

(1877. október 11-iki közig. biz. ülésen.)

Tekintetes közigazgatási bizottság! Mult szeptember hó 6-án tartott legutóbbi közigazgatási bizottsági ülés alkalmával azon óhaj nyilvánittatott, hogy a bizottság működésének kellő világlatban tartása végett czélirányos lenne, ha a közigazgatási bizottság határozatairól egy nyilvántartási jegyzék vezettetnék, s habár ez határozattá nem is emelkedett, a bizottság ezen czélzatának tehetségemhez képest eleget tenni kivánván, az összes jegyzőkönyvekből egy jegyzéket készittettem, mely szerint az eddig hozott határozatok közül még tizre a kivánt jelentések be nem érkeztek; ezek közül még hátralékban vannak: a kiküldött bizottságok 3-ra, a kir. tanfelügyelő 3-ra, a posta és távirda előadója 2-re, a tiszti főorvos 1-re, melyeknek mielőbbi beterjesztését megsürgetni, ugyszinte ezen nyilvántartási jegyzéket továbbra is vezetni kötelességemnek ismerendem.

A posta és távirda előadójának azon hivatalos jelentése folytán, mely szerint a megye területén még számos oly község van, melyek az illetékes postahivatalokkal állandó és szakadatlan postai összeköttetést fel nem állitottak, a közigazgatási bizott-

ságnak 506. számu határozata által el lettem utasitva, hogy minden községnek rendes állandó, legalább hetenkénti kétszeres póstai összeköttetése iránt intézkedjem, az e tárgyban kibocsájtott rendeletem folytán, az eddig beérkezett szolgabirói jelentések szerint van szerencsém jelenteni, hogy minden körjegyzői székhely állandó, szakadatlan, többnyire mindennapos, de legalább hetenkénti kétszeres póstai összeköttetést már régibb idő óta fenntart, a többi kisebb községek postai összeköttetése iránt is, erejük és tehetségükhöz képest a kellő intézkedések megtétettek.

Az akadálytalan szabad közlekedés, valamint az ut fenntartási érdekei tekintetéből a közigazgatási bizottságnak 364. sz. alatti határozatával elutasittattam az utrendőri szabályok újabbi közzétételére, mely utrendőri szabályok kellő számban többszörösittetvén, azok közzététettek, ugy a községek házán, mint a korcsmákon kifüggesztetni elrendeltettek.

A „Balassa" nevü fogadó előtti vizvezetéknek közrendőri és egészségi szempontból szükségessé lett szélesbitése és az államut közepének alább szállitása iránt B.-Gyarmat városa által beadott kérvény folytán a közigazgatási bizottságnak 886. sz. a. határozata által az állammérnöki hivatal ezen kérvény szerint sürgetőleg szükséges teendők iránt ugy a kérelmezett vizvezeték és utszabályozás tervének és költségvetésének az alispáni hivatalhoz leendő beterjesztésére utasittatott, hogy ezen elkészitett tervezet és költségvetés a közmunka és közlekedési miniszteriumhoz mielőbb felterjesztessék; mely munkálat a mérnökség által elkészittetvén, az felhatalmazásomhoz képest, kellő intézkedés végett, a közmunka és közlekedési miniszteriumhoz ajánlólag rögtön felterjesztetett.

Az 1876. évi V. t. cz. 27. §-a értelmében van szerencsém jelenteni, hogy Ledermayer Vincze nógrádi körjegyző, az ellene elrendelt fegyelmi vizsgálat alapján, az államadó jogtalan letartása miatt 50 frttal, a biró megértéséért 10 frttal, s igy összesen 60 frttal birságoltatott meg a nógrádi szegényalap javára; — a közigazgatás terén egyébiránt semmi egyéb megemlitésre méltó mozzanat elő nem fordulván, minden tisztviselő igyekezett feladatát teljesiteni.

A közbiztonsági állapot az elmult hóban is általában véve kielégitőnek mondható, mennyiben bünfenyitő uton megtorlandó vétség alig, rendőri kihágás is csak kisebb mértékben fordult elő; a legközelebb mult napokban Diós-Jenőn báró Pirét lakán végbevitt tolvajlás elkövetőit a legerélyesebb utánlátás mellett sem sikerült eddig kideriteni.

Az őszies, s igy csősebb időjárás folytán e hóban tüzeset alig fordult elő; a mult havi tiszti jelentésemben jelzett szőllősi tüzvész által inségre jutott lakosok felsegélésére a nm. belügyminiszteriumnál országos könyöradományok gyüjtésének elrendelését kérelmezvén, az a nm. belügyminiszterium által azon indokból, minthogy az ily gyüjtések kedvező eredményre rendszerint nem vezetnek, nem engedélyezett ugyan, de az emlitett község inségre jutott lakosainak nyomorán némileg könnyiteni óhajtván, az inségi könyöradományi alapból 250 frtot utalványoztatni kegyeskedett, mely összeg az inségre jutott szükölködők első szükségleteinek fedezése czéljából a járási szolgabirónak átküldetett.

B.-Gyarmat, 1877. október 10.

Madách Károly,
alispán.

Tiszti ügyészi jelentés.

(1877. október 11-iki közig. biz. ülésen.)

Tekintetes közigazgatási bizottság! Augusztus hóban szabadságidőm igénybe vétele miatt lévén akadályozva a tekintetes közigazgatási bizottság ülésében részt vehetni, jelen előterjesztésemet ugy a közelebb mult szeptember, mint az ezt megelőzött hóra is vonatkozólag van szerencsém röviden megtenni.

A mondott időtől, vagyis augusztus elejétől október 10-éig áttétetett hivatalomhoz és igtatóba lett vezetve összesen 294 ügydarab, melyek közül gyámi és gondnoksági 137, alispáni 39, kincstári 37, törvényszéki 16, telekhatósági 33, járásbirósági 18, a többi vegyes, nevezetesen kir. ügyészségtől, szolgabirák, közgyámok és körjegyzőktől 14; s elintézve lett összesen 252, függőben maradt, illetve a fenforgó körülmények avagy akadályok miatt eddig foganatositható nem volt 42 darab.

Mint nevezetes ténymozzanatot kell felemlitenem, miszerint az 1877. XVIII. t. cz. 1-ső §-ához képest a közadóknak az 1876. XV. t. cz. értelmében végrehajtás utján történő behajtásánál előforduló igény- és elsőbbségi perekben, valamint az ingatlanokra vezetendő biztositási és kielégitési végrehajtásoknál az adók és illetékeknek a csődtömeg elleni bejelentése és érvényesitésével a kir. adófelügyelőt, ennek megkeresésére, a közt. végrehajtási tiszti ügyészek lévén hivatva képviselni, s az állam követeléseinek az illetékes biróságok előtt érvényt szerezni, miután a nm. pénzügyminiszterium rendeletéhez képest a jelzett kötelezettségek teljesitésének határideje szeptember elsejével állott be, alulirt e részbeni működését a helybeli kir. adófelügyelőség által hozzá szeptember 2-án és időközben áttett kincstári ügyekben tényleg megkezdte és folytatja.

Figyelemreméltóbb jogesetek, főleg biztositási, illetve zárlati és számoltatási tárgyaknál fordultak elő.

Jankovics Ilona asszonynak 300 forint tőkeösszeget tévő tartozása biztositásául lefoglaltattak árpa-, takarmány- és szőllőbeli függő termései; a takarmány, vagyis széna és sarjutermés azonban, melyet a zárlati gondnok a foglalást megelőzőleg Nagy Lajos b.-gyarmati lakos részére eladottnak igazolt, benyujtott kérelmére, általam az igénnyel okozandó költségek elháritása tekintetéből, a zár alól feloldandónak véleményeztetett.

O. P. volt tiszti ügyész ellen gyámgondnoki és megyei pénzek be nem számolása miatt, közigazgatási bizottsági határozat alapján zárlat eszközlésébe vétele rendeltetvén, miután a kir. törvényszék, az alispáni meghagyáshoz képest, alulirt és a főszámvevő által tett felszámitások mellett kérelmezett biztositásának helyét nem találta, nehogy bármily késedelem jöjjön közbe, alulirt a zárlati biztositást a nevezett volt tiszti ügyész ellen, kétrendbeli, már előbbről biróilag megállapitott specialis marasztalás alapján a kir. járásbiróságnál kérelmező, mely kérvénynek hely adatván, a biztositási eljárás a kiküldött végrehajtó által teljesitve lőn.

Ugyancsak O. P. volt tiszti ügyész, az árvaszék és alulirt által hozzáintézett hivatalos felszólitások folytán, a szorgalmazása alatt állott gyámgondnoki ügyiratokat, számadása és visszkövetelései kiséretében beterjesztvén, ezek megvizsgálása, az árvaszéktől kikért egyik előadó tag közbejöttével, alulirt által lesz legközelebb eszközlendő; valamint jelzi azt is, hogy szintén O. P. magtári ügyekbeni számadásos kimutatását, felnivatása és megsürgettetése folytán, az alispáni hivatalhoz benyujtá.

Egyik különleges esetet képez a Koós Béla mint Guta község volt birája ellen, számadási hiánylatok megvétele végett a helybeli kir. törvényszék előtt, alispáni meghagyás alapján, a tiszti ügyészség által inditott felhivási kereset, melyben a kir. törvényszék felperest keresetével elutasitá, és perköltségekben marasztalá, a nm. Curia mint semmitőszék pedig alulirt panaszára a törvényszék itéletét megsemmisitvén, az ügyet első sorban leendő elbirálás végett a közigazgatási bizottsághoz utasitá. Megjegyzem, hogy miután az 1871. évi községi törvény 130. §-a megengedi, miszerint a község követelései a számadó ellen a vizsgálati tárgyalás minden fokozatán biztosithatók legyenek, kötelességemnek ismerém Guta községnek, a már előbbről biztositott 800 frton felül, Koós Béla ellen újabban kideritett s a fennebb emlitett kereset tárgyát képezett 585 frt 48 kr. és járulékai erejéig is, alispáni 794.-1876. sz. végzés kapcsán, telekkönyvi előjegyzés általi biztositást kérelmezni, amely a törvényszék telekkönyvi osztályának 400. 1877. számu végzése által megadatván, nevezett község kétrendbeli összes követelése jelzálogilag biztositva van.

Hasonlóul biztositandók valának a herédi volt közgyám számadásaira vonatkozólag felmerülteknek bejelentett tetemesb összegü hiánylatok; s minthogy a kir. törvényszék a tiszti ügyészség e részbeni kérvényét elutasitandónak találta, ezen elutasitó végzés ellen kénytelen valék szintén semmiségi panasszal élni, melynek folytán a kir. Curia a törvényszék eme végzését megsemmisité, és azt újabb határozat hozatalára utasitá.

A közkórházakban gyógykezelt megyei illetőségü ápoltak elleni követelések tekintetében, alulirt kötelességének tartja legszigorubban ügyelni arra; egyrészt, hogy a megyei községek valamelyikének kötelékébe tartozóságát kellően igazolni nem tudó gyógykezeltekért a költségek a megyétől elháritassanak, másrészt, hogy a törvényhatóság pénztárából fedezett összegek a volt ápoltak saját vagyonából lehetőleg megtéritessenek. Igy egy esetben visszautasitám a gyöngyösi közkórház igazolatlan követelését, egy más esetben a költségét, a törvény értelmében, az állam által viselendőnek inditványozám. Az ápolási költségek behajtása azonban a dolog természete, és az ezen osztályu egyének vagyoni helyzeténél fogva mindig csak per és végrehajtás utján érvényesitheto. — Jelenleg két ily peres eset van függőben; az egyik Klein Netti szécsényi illetőségü ápolt nőé, akiért az 1875. III. t. cz. értelmében atyja, Losonczon lakó Braun Náthán tartozván fizetni, ezzel birói peregyezséget kötöttem, ki azonban tartozásából csak két részletet róván le, a lejárt hátralékokra nézve végrehajtás alatt áll; a másik eset Argai János kórházi tartozása, aki megperelttetvén, elmarasztaltatott, de minthogy az általam időközileg is ingatlanára vezetni kérelmezett jelzálogi biztositást a kir. törvényszék telekkönyvi osztálya megtagadta, kénytelen valék ez ellen a felsőbb bíróságnál keresni orvoslást, mely lépésem eredményét közelebbre várom.

A megyei magtári és egyéb pénztárakat cselekvőleg illető követelések behajtásának szorgalmazása folytonos gondjaim tárgyát képezvén, ugy ezeknek, valamint az árvatárak és egyes árvák s gondnokoltak irányábani tartozásoknak behajtását, csekély kivétellel, birósági uton vagyok kénytelen érvényesiteni. Magtári tartozását véglegesen lerótta újabban Való János megyei orvos; behajtattak és az árvaszékhez befizettettek a néhai Trajtler Mihály kiskoru két árvája javára a szügyi birtok eladásától felmaradt maradékváltsági hátralékok egészen; a vadkerti közgyámság alá tartozó számosb árvák adósai megperelttetvén, tartozásaikat többnyire birói egyezség folytán, kiegyenlitők; a folyó hó végéig pedig mintegy 20 kereset, ezek közül 12 a sziráki, 3 a szécsényi kir. járásbiróság előtt lesz általam letárgyalandó. Magtári, illetve inségügyi tartozásaik lefizetésére halasztást nyertek, az általuk benyujtott kérvények alapján, Micsinay József, Horváth Gyula, Godó Menyhért és Barta László.

Jelentem végre, miszerint a megyének néhai Sallai István volt szolgabiró ellen inségi pénzek hiányos beszámolása folytán felmerült 68 frt. iránti követelésére nézve a nevezett tartozásban lévő ellen, mult évben a helybeli kir. törvényszék előtt felhivási keresetet inditván, alperes elmarasztaltatott; mivel azonban az itéletet csak rögtön bekövetkezett halála után vettem, a kielégités iránti eljárás foganatositható nem volt; s tekintve, hogy hiteles kézből vett értesülésem szerint, az elhunyt után semmi cselekvő érték nem maradt, jónak láttam a megyének vissza nem téríthető költségektől leendő megkiméléso indokából, a tekintetes alispán urhoz e részben beterjesztett

---

TÁRCZA.

Fortuna istenasszony.

(Franciából.)

Ha a törököknek hinni lehet, Fortuna sem öreg, sem fiatal; alig lát annyit, hogy vezető nélkül járhasson, a mellett sánta és mankóra támaszkodik. De azért örökéltig kóborog; ám ha kissé elfárad, megállapodik bármely ajtó előtt és kopogtat munkójával. Ha megnyitják előtte, letelepedik és otthonosan érzi magát. Majd tovább biczeg és más háznál kopogtat be.

Gyakran éppen alszik vagy ebédel az ember, néha pedig az is megtörténik, hogy munkájával van elfoglalva, és az ajtó zárva marad. Ilyenkor Fortuna tovább sántikál s a szomszédban keres szállást. Ritkán fordul vissza, hogy még egyszer ugyanazt az ajtót megkopogtassa, mert sérti a figyelmetlenség.

A szállásokban nem igen válogatós; mindegy neki, kunyhó, pórlak, omladozó csárda, avagy pásztorviskó; sorba veszi valamennyit.

Fortuna sem büszke, sem haragos, sem személyes, sem makacs.

A törökök igy rajzolják azt, amit mi szerencsének nevezünk. Ha a törökök igazat mondanak, hiábavaló erőlködés utána futni. Nem kell ő szerintük egyebet tenni, mint ajtót nyitni, midőn kopogtat hajlékunknál, s annálfogva vigyáznunk kell jöttére.

Bezzeg a régiek nem ilyennek ismerték Fortunát. Akkor még nagyon szép leány volt, s a napsugár enyelgett homlokán. Helye a római pantheonban volt, s a világ első városa több templomot emelt neki, mint Jupiternek, az istenek fejének.

A középkorban kevesebb kegyeletet tanusitottak Fortuna iránt, amennyiben még olykor ki is nevették. Igy látjuk Este vármában Fortunát strucczmadáron lovagolni, mi által azt akarták az emberek jelezni, hogy az ostobaságot fogadta szövetséges társául. Az újkoriak Fortunát széllel töltött gömbön mutatják be.

Nos, ezekkel szembe tekintve a törökök, nem mondhatnók, hogy éppen ők lennének a legegyügyübbek. Az ő Fortunájuk tántorgó és majdnem világtalan, állhatatlan, igénytelen és velo könnyen összeférhető jó nő. Ha ő ajtótokon kopogtat, nyissátok fel azt neki, de ne tartóztassátok sokáig vissza.

Horácz az ó-korban, Rousseau J. B. pedig az újabb időben dicsénekeket irt Fortunának; az erkölcsészek elmélkedtek mély rejtélyei fölött, s minden nagy emberben pártolóra talált.

De tulajdonképpen mi is az a szerencse?

Esetlegesség? . . . Nem!

Végzet? . . . Nem!

Esetlegesség és végzet keresztet vetnek számításainkra, megsemmisitik terveinket, mig a szerencse istennője bizonyos fokig elősegiti azokat.

La Bruyére azt mondja, hogy bizonyos szellemmel kell annak birnia, ki szerencsét akar tenni; beszél ennek szeszélyeiről, s ezt teszi hozzá: „Ha mit sem feledtél el, ami szerencsédhez szükséges, mily munkádba került az! És ha a legcsekélyebbet is elmulasztád, mennyi bánkódás a következmény!"

La Rochefoucauld sokat tanulmányozta a szerencse istennőjét s különösen két mondata az, mi előttünk leginkább föltünik, jelesen: „A szerencse istennője az, ki erényeinket és hibáinkat megvilágitja, épügy, mint a világosság a tárgyakat!", és: „A szerencse soha sem jelen meg vakon, csupán azok előtt, kikkel jót tenni nem akar!"

Paul-Louis Courier, ki nem igen dicsekedhetett Fortunának kegyével, szintén azt állitja, hogy az istenség nem vak, mert — úgymond — ha nem látna, választásai nem tanúsitanák gonosz jellemét; ő Fortunát pajkos, vidám tündérnek tartja, ki rovásunkra mulatja magát, midőn a járó kelőknek orrához csapkodja kocskáit.

Napjainkban kevesett irnak Fortunáról, olykor beszélnek felőle, de szünet nélkül gondolnak rá. Egyébiránt nem is az ő többé, aki egykor volt. Hajdanában egy gascognei hadapród, bizonyos Lauzon vagy d'Éperuon került az udvarhoz; megtetszett a királynak vagy Montpensier herczegnőnek, és egyike lett a földi nagyságoknak.

Most már nincs ez többé igy; jövőre Fortuna odahagyja az udvart a városért.

Hizelgés vagy irigység sokkal távolabb van tőlünk, semhogy erről a Fortunáról beszélgessünk. Szoritkozzunk mi csupán a régire.

A szegény irók reszketve, dideregve a hidegtől homályos hajlékukban, a fölött elmélkedtek, mikép lehet szerencséhez jutni? Minden valamirevaló tanár a XVII. és XVIII. században értekezést tartott Fortuna fölött. Kijelölt tanitványa előtt ama ravaszságokat, melyekhez folyamodni szokott, aki boldogulni akar.

Talán mi sem festi bivebben ama kornak erkölcsét, mint azok az ármányosságra tanitó leczkék, melyeket a vén plebéjusok adtak az ifju nemességnek, kik egymás között, bizalmas órákban végre is jóizüen kacagtak az eszközök és a végeredmény felett.

Ezek a tanitó urak szellemdus férfiak voltak, és ennek igazolásául csupán leczkéiket kell példa gyanánt idéznünk. Nos, ők ilyeténkép szólottak növendékeikhez:

— Lovag ur, nem a Seneca iskolája az, mely élni tanit, hanem az udvar. Ez az a hely, ahol Fortuna honol! Szivélyes, nyájas delnő ez, ki nagyon szereti az ifju lovagokat, de kedvét kell keresni s jó kedélyben tartani. Emlékezzék meg e jelmondat felől, lovag ur: „Sonder la fortune et ses forces avant de s'embarquer dans aucune entrepise." (Megvizsgálandó a szerencse és annak hatálya, mielőtt az ember valamely vállalatba eresztkednék).

— Ez is szem előtt tartandó még, lovag ur: „Ismerni kell a szerencsétlen napokat, miután vannak oly napok, melyekben mi sem sikerül." Ha szerencsejátékot első izben kisérl meg, e kisérlet nem lesz sikertelen, de őrizkedjék a második kisérlettől. Hogy az ember boldogulhasson, a kedvező napokat kell megválasztani! Egy obonyni szerencse többet ér ötszörannyi érdemnél és bölcsességnél. Ha a szerencse kapóra jő, egyetlen alkalmas pillanatot sem szabad elveszteni, és ha egyszer az ember üstökön ragadhatja, csak arra vigyázzon, hogy el ne szalassza.

— Machiavell, ami fő főmesterünk azt tartja, hogy Fortuna azért hagyja el az embert, mert a kor változtával az ember nem idomul át a viszonyok szerint a legjobb időben, hanem vagy igen későn, vagy nagyon is korán. Csak az időt tudja, lovag ur, megválasztani, s akkor Fortuna nem válik önhöz hütlenné.

— Biztositathatom önt, lovag ur, hogy Fortuna folyvást tenyerében hordja az embert. Csak éppen bölcseknek kell lennünk s tudni kell magunkat szerencsénkben mérsékelni. A tengeren mindig oldalkodik egy-egy kalóz, ki arra leselkedik, mig valamely hajó meg van rakva, hogy azt aztán megrabolhassa. Igyekezzék ön ilyenkor, hogy mielőbb ismét kikötőt érhessen, s ekkép tulajdonát biztositthassa.

— Nem kell szeleskedni és hirtelenkedni soha, ez a bizonyitéka annak, hogy a szív jó rendben áll. Azt, ki magán uralkodni képes, nem sokára mások fogják uralni. A hallgatagságot és elhatározottságot kellő időben kell egyesiteni. Az idő munkója hatalmasabb munkát visz végbe, mint Herkules dorongja. „Az idő és én vállvetve kétannyit érünk," mondá gyakran II. Fülöp spanyol király.

— Emlékezzék meg ön ennez alapelvről: „Alkalmazkodnunk kell az emberekhez!"

jelentésemhez képest egyelőre arra szoritkozni, hogy a törvényhatóság követelését a hagyaték tárgyalására hivatott fületi kir. járásbiróságnál bejelentém.

B.-Gyarmat, 1877. október 10-én.

Pajor István,
tiszti főügyész.

Egészségügy.

A közegészségügyi törvények, s a velük kapcsolatos körorvosi intézmény, hogy mi jót hozott az orvosi karra, arról hallgatok, s csak röviden annyit jegyzek meg, hogy ezen intézmény képes ugyan bizonyos feltételek alatt az eddig elhanyagolt közegészségügyön lendíteni, de nem az orvos helyzetén, aki szintén hus és vérből lévén alkotva, neki épugy mint bármely más halandónak, szüksége van — mint egy derék ügyfelem mondja — szivarra, ruhára, kenyérre stb.

Én megkisérlem — ha lehet — azon feltételeket, melyek mellett a körorvosi intézménynek értelme és haszna is lehet, röviden elemezni.

Hogy mi orvosok sikerrel működhessünk, kell, hogy a nép, melynek céljaira rendeltetünk, birjon némi értelemmel és vagyonnal. — Népünk értelmi fokozatát mérlegelve, elég rámutatnunk a még mindig virágzó babonaságra, a mód nélküli pálinkaivásra, melyet még jóformán bölcsőjében szokik meg. Valami az, midőn egy 800 lélekből álló községben évenként 60—100 akó szeszt vegyit el a zsidó vízzel, hogy aztán kimérjen 2—300 akó pálinkát, hogy vele a nép szervezetileg, szellemileg és vagyonilag tönkre menjen. Tudok nem messze tőlem egy magyar mezővárost, hol ép gyermek vagy egy vagyonos ház vajmi nagy ritkaság. Népünk nagy része sejtelemmel sem bir az ötet közvetlenül érdeklő, és befolyásoló természettani hátrányokról, ő épen ugy alusza át a mezőn az októberi, mint juliusi éjjelt, egy ing és gatyában. Nem tudja, hogy a 8—10, sőt cselédházakban néha 18 egyén által — köztük gyakran 4—6 kicsikoru — lakott szobát szellőztetni is kellene. Midőn a járványos vérhasban sinlődő, hogy czéljait — a trágyadombot — előbb elérje, a fészer alatt készittet ágyat. Számtalan esetben nem tudja, hogy hová van bealkotva a szive, a gyomra. Nem képes felfogni, hogy érvágás, hánytató és hashajtó nélkül is lehetséges a gyógyitás.

Első és legsarkalatosabb teendőnk lenne népünknek értelmi fokozatát emelni. Ennek egyik módja lenne, ha a népiskolákban rendes tantárgygyá tétetnék a „népszerű egészségtan" tanitása, melyben rövid körvonalakban meg lenne érintve a boncztan. Tanitaná az egészség és betegség fogalmát, a tisztaság, hideg, meleg, jó s rosz levegő befolyását a szervezetre, a czélszerű és nem czélszerű tápszerek, lakás és ruházat birálatát, a mértékletesség és mértéklotlenség hasznát és kárát. Ha az ismétlő iskolák a legnagyobb szigor és rendszerességgel fenntartatnak. Ha minden miveltebb ember, de főleg a lelkészek és tanitók, felebaráti és honfiui kötelességükből eredő missiójuknak tartják a nálunknál kevésbbé miveltet utonutfélenl érintkezésükben fáradhatlan buzgósággal oktatni, velo megkedveltetni a szépet, jót és hasznost.

Másik nagy akadálya működésünk eredményes voltának az alsó osztály nagy szegénysége.

Nem hozzám tartozik czen szegénység okait kutatni. Tudja azt minden gondolkozó fő, hogy már itt nemcsak értelmetlenség, hanem az erkölcstelenség is szerepel, még pedig nem csupán lent, közöttünk.

Tény az, hogy most már drága hazánk lakosságának a főanyaga, a nép, nagyrészben koldus. Nincs már az ugynevezett jómódu urbére osztály, nincs meg már a hajdani munkakedvelő, munkabiró zsellérosztály. Az előbbi koldus csekély kivétellel, az utóbbi nagyobb koldus. Mahelnap nem lessz, aki mezeinket miveli. Szomoruan tapasztaljuk, hogy eme osztályokban a járványok hiánya daczára, a népesedés nem emelkedik, hanem apad. A nem elég mélyen gondolkozók azt mondják: „hiszen van kereset, van jó napszám". — Az a szegény zsellér, akinek keresetével oly nagyra vagyunk, leszámitva a vasár, ünnep- és munkára nem alkalmas napokat, dolgozik bérbe vagy 150 napot, melyért kap talán 70 frtot, ebből kell fedeznie ruhaszükségletét, kell néha egy kis husra, sóra, világitásra, fára, vagy tizféle adója fizetésére, s miután most már cséppel nem keres, hanem csakis aratással, a kapott néhány kila gabnából kielégitvén papját, kántorját, haranggozóját stb. — ha mégis kielégiti, — marad anynyija, amennyi a tél elejéig elég, s most már kenyeret is pénzen kellene vennie, ha jutna reá. Eszik tehát burgonyát, és koplal. Az anya, hogy csecsemője éhen ne veszszen, 2, 2 és fél évig is szoptat, tönkre tévén magát, tönkre juttatván gyermekét. S nekünk körorvosoknak itt van vagy lenne működési terünk, de mily eredménnyel, könnyű kitalálni. Hogy mily leverő az, midőn az érzéssel és szivvel biró orvos elébe hoznak egy kis gyermeket, ki a hosszas lázak folytán vizenyőse vérűvé lett, midőn a kis beteg alteste az ottani szervek nagy fokú szenvedése folytán egy nagy hólyag külemét mutatja, és midőn eme kis beteg anyja nem rendelkezik egy pohár tej, vagy egy kis leves megszerzésére pár krajczárral, nemhogy a gyógykezelés — melyet alig tudunk hol kezelni — költségeit fedezhesse. — Vagy pedig midőn egy hagymázból lábadozó beteg, az étrend kiszabása alkalmával a dunna alól egy tál apró, éretlen, hideg krumplit vesz elő, s azt mondja: „nincs egyebem". Mindez kérem tapasztalt dolog, még pedig igen, igen sokszor.

Hogy ily elterjedt szegénységgel szemben akar-e vagy képes-e valamit tenni az aki, vagy akik hivatvák a cselekvésre, nem tudom. Én, mint orvos, tekintettel a szegény-osztály vagyoni és egészségi viszonyaira, addig is, mig Angolország mintájára a „szegény-adót" be nem hozzák, azt ajánlanám, hogy a „szegényalap" ot jóval nagyobb százalékkal dotáljuk, melyből lenne aztán fedezendő az absolut szegények — kiknek száma mahelnap 10, néhol 25 százalékot is teend — gyógyszerszükséglete, vagy esetleg a legszükségesebb tápszer.

Sokat kellene, vagy tudnék még irni, de nem teszem. Tudom, hogy az igazság olyan csemege, melyet csak czukorral édesitve lenne szabad nyujtani, de ebbez nem értvén, inkább hallgatok.

Tolmácson, 1877. október 5.

Perémy Gábor,
körorvos.

Nógrádmegye legtöbb adót fizető bizottsági tagjainak névjegyzéke,

(1878-ik évben).

Gróf Forgách Antal, Paitler Antal, Pulszky Ferencz, gróf Gyürky Ábrahám, Plachy Tamás, Gyürky Béla, Báró Piró Béla, Szentiványi Sándor, Torkos László, Világby Mihály, Világby Nándor, Dessewffy Ottó, Bozó Pál, Gróf Vilcsek Ede, Gróf Berthold Richard, Baumgárten Antal, Gróf Berthold Arthur, Báró Podmaniczky László, Beniczky Gyula, Muzslay Sándor, Scitovszky János, Szilárdy Ödön, Gróf Cebrián László, Kuchinka Géza, ifj. Madách Aladár, Vöhl Herman, Veres Pál, Szontagh Pál, Báró Andreánszky Gábor, Prónay Elek, Kacskovics Károly, Posztóczky János, Gróf Dégenfeld Lajos, Sréter Alfréd, Báró Baratta Alajos, Baintner Ferencz, Fajnor Sándor, Veres József, Szentiványi Ferencz, Hanzély László, Szentiványi Farkas, Szilassy Béla, Halász Mózes, Gróf Crony Frigyes, Baláza Vilibald, Herczfeld Aron, Jankovich Miklós, Báró Nyáry Sándor, Lázár Mór, Berczeller Vilmos, Streizinger Lipót, Prónay Péter, Dessewffy Ödön, Huszár László, Madách Károly, Illés Ödön, Károlyi Miksa, Laszkáry Gyula, Prónay Pál, Huszár Károly, Zemlinszky Rezső, Szakall Ferencz, Buchvalder Jónás, Khón Herman, Beke Gábor, Báró Rozner Ervin, Csemiczky Károly, Károlyi János, Kacskovics Gyula, Bugát Lajos, Kovács Ferencz, Jánossy Rezső, Valo János, Luka Gusztáv, Nedeczky Géza, Majer Károly, Reményfy József, Deutsch Adolf, Pokorny Gusztáv, Schvarcz Sámuel, Ujhelyi Boldizsár, Kozáky Dániel, Kovács Sándor, Horkovics József, Strisz Ferencz, Baláza Antal, Veres János, Siateczky Turibiusz, Mihajlovics Lajos, Báró Marschal Adolf, Borby Imre, Kálmán Zsigmond, Sándor Károly, Rubint Károly, Szigyártó Sámuel, Horváth Móricz, Báró Podmaniczky Géza, Viktor József, Grimm Lajos, Sebastiány József, Gáber Gusztáv, Khón Márk, Pongrácz Mihály, Felsenburg Mór, Szabó János, Baláza József, Hajós Zsigmond, Brüll Izsák, Alk György, Pasúth Mihály, Unger Sándor, Jakabfalvy Károly, Bogdán Tivadar, Szüdy Henrik, Büsbak Ádám, Pettyko Imre, Marnó János, Gyurcsánszky József, Fischer József, Tessedik Imre, Komjáthy Anzelm, Pokorny Pál, Pongrácz Károly, Schöneigner Frigyes, Plachy János, Krista János, Gazdik Lajos, Szabó Sándor, Okolicsányi Miksa, Ráth László, Felzenburg Tivadar, Szmrecsányi Emil, Kovács Pál, Veisz Jakab, Krivácsi Antal, Pokorny Ede, Némethy Kálmán, Bencze György, Beke Albert, Zadubán Ádám, Ivánka Imre, Ambrózy Tamás, Klein Salamon, Dettrich Zsigmond Tamaskovics Gyula, Gellén Lajos, Tornyos Vidor, Kanta István, Gróf Crony Vilmos, Grittner János, Domián Pál, Rózenbach Sándor, Báró Buttler Henrik, Jókúthy Endre, Dubraviczky Ádám, Pajor István, Dömök József, Csemiczky Ede, Rády János, Pósva Lajos, Sipos Imre, Ondrejovics László, Oroszy József, Oroszy Miklós, Plichta Lajos, Bodnár István, Farkas Károly, Petheő Imre, Ormay Antal, Kanda István, Kladsiva József, Grünbaum Jakab, Oroszy Ferencz, Szigethy Ferencz, Pintér Sándor, Stiller Jónás, Nagy Andor, Frideczky Lajos, Kéh István, Kacskovics Ferencz, Mocsáry Béla, Hene Gyula, Klein Bernát, Toldy István, Laszly Albert, Vincze Károly, Blaskovics Ferencz, Bán Béla, Fáy Albert, Korodinyi Lajos, Simonyi Kálmán, Liszkóvszky Gusztáv.

A megyei bizottságból folyó 1877. év végével kilépendő tagok névjegyzéke.

I. B.-Gyarmati kerületben:

Felsenburg Ferencz, Fabján János, Figler József, Tillman Károly, Péter Vincze, Mihalik János, Nagy Mihály, Imády Károly, Ebeczky Lőrincz, Kalmár Ezechiel, Zsáry János, Piry János, Pataky János, Koch László, Králik Sámuel, Mescha András, Tornyos Zsigmond.

II. Nógrádi kerületben:

Kocs Béla, Vimmer Ferencz, Hencz Péter, Kuffart Károly, Marich Ágoston, Mazáry Lajos, Majer Iván, Várhalmy József, Perémy Gábor, Makray János, Prónay István.

III. Szécsényi kerületben:

Horthy Gábor, Tersztyánszky István, Gonda János, Piliár Lázár, Glatz Pál, Nagy József, Blaskovics Ferencz, Boda Gábor, Keszler László, Bugát János, Sántha Mihály, Harmos Albert, Deutsch Károly, Szerémy Gábor.

IV. Losonczi kerületben:

Illés Károly, Csorephy István, Steller Antal Szabados István, Hartvich Ferencz, Slosserik József, Kováts Ignácz, Terray Károly, Svechla András, Mella Vincze, Vozarik István, Körmendy György, Rell Pál, Sztancsik Pál, Laczják Mihály, Krnák Ferencz, Kuchinka Lipót, Krnák Mátyás, Daniek Károly, Szlávy Lajos, Rakittay Bertalan, Szontagh Sámuel, Tersztyénszky Ferencz.

V. Szirákl Kerületben:

Fekete István, Unghy József, Molnár István, Hásenfeld Benjámin, Ambrus Mihály, Bedeő Illés, Bichler László, Podhorszky Pál, Heksch Gábor, Reiner Salamon, Veres Lajos, Siraky Lajos Korodinyi Károly.

VI. Füleki kerületben:

Keczéry István, Tóth Imre, Rubint Lajos, Szabó Mihály, Alk Antal, Hábel Ferencz, Keller Antal, Papp Károly, Varga János, Nagy József, Völgyi János, Gáll László, Horecz István, Vekarács Pál, Plichta Soma, Hermann Imre, Okolicsányi Mihály, Horváth Kálmán, Mocsáry Ödön, Bella Ferencz.

Hirek.

Hymen. F. hó 6-án vezette oltárhoz Várady Kornél verebélyi földbirtokos, Várady Ilon kisasszonyt. — **Kohn Hermin**, városunk egyik szépségének eskövője Reiser Béla váczi fiatal ügyvéddel f. hó 10-én tartatott meg igen fényesen. A családi ünnepélyen az izraelita elit s többen a keresztények közül vettek részt. A szertartás d. u. fél 3 órakor vette kezdetét Kohn Márkus úr, az örömapa házában. Koszorúleányok voltak: Háy Regina, Jauluss Róza, Kohn Helén és Rosenbaum Hermin. A szertartást fényes lakoma követte, melyet több jó toaszt s 42 távsürgöny fűszerezett. A boldog házaspár másnap Váczra utazott.

Halálozás. Osztroluczky Mihály ág. hitv. evang. lelkész s volt főesperes f. hó 8-kán temettetett el, 74 éves korában, Poltáron. Egyike volt a hazafias érzelmü protestans lelkészeknek. Béke kamvaira!

A megyei közgyülés nov. hó 8-án fog megtartatni.

Kinevezés. A b.-gyarmati királyi járásbirósághoz albiróvá Zeke Kálmán szatmárnémeti pénzügyigazgatósági fogalmazó neveztetett ki.

Aranylakodalom. Robelly Antal asztalos mester f. hó 7én tartotta a róm. cath. szentegyházban aranylakadalmát.

A török nyelvtan második kiadására megrendelési felhivást intéz Dr. Erödy Béla tanár. A nyelvtan Dr. Ahn F. módszere szerint iratott. A török nyelv tanulása iránt napról napra növekedő érdeklődésből jósolhatjuk, hogy e kiadás is hamar el fog fogyni. Ajánljuk t. olvasóink figyelmébe! A füzet ára 1 frt, megrendelhető Budapesten, Grimm és Horovicz társüzletében (Ferencziek-tere 2. szám alatt).

A canonica visitatiók a superintendens hirtelen rosszulléte miatt nem fognak megtartatni ez évben.

Nyilttér.*)

Egy b.-gyarmati jónevü, rendezett vegyes kereskedésbe — tanuló kerestetik. A föltételek iránt a szerkesztőség ad bővebb felvilágositást.

*) E rovat alatt közlöttekért nem felelős a szerk.

Felelős szerkesztő
Horváth Danó.

Nem mindenki irányában kell egyenlően ügyeskedni, hogy kedvét megnyerjük, s ne forditsunk több erőt és szellemet arra, mint amennyit a viszonyok parancsolnak. A jó sólymász nem vet ki több csalétket a vadnak, mint amennyivel azt hatalmába keritheti. Őrizkedjék ön a kérkedéstől, mert csakhamar elveszti csodálóit. Arra kell törekednie, hogy mindennap újnak lássék, ez a legjobb mód arra, hogy az ember fentartsa hitelét s hovatovább több-több bámulót szerezzen magának, egyszersmind arra is ügyelvén, hogy tehetségének korlátait soha észre ne vétesse

— Szükséges mindenekelőtt, lovag úr, hogy az emberek felől magas eszméi ne legyenek, mert különben bátortalanná válik az ember velük szemközt Egy szemernyi vakmerőség nagy ügyességgel fölér. Némelyek nagy jelentőséget tudnak maguknak kölcsönözni, s feszes, büszke modorukkal s feunhangu társalgásukkal nagyon tartózkodóvá teszik az embert; de mutasson csak velük szemben egy szemernyi merészséget, azonnal a magukhoz hasonlót tekintik önben.

— Ime, lovag ur, ezek a legfontosabb tényezők. Soha se fogja a fegyvert élénél, ha önt megtámadják, mert saját magát sebzi azzal meg; mindig a markolatot igyekezzék megragadni.

— Valamennyi fegyver között az irigység a legrettenetesebb fegyver. Oda kell törekednünk, hogy ellenségeinket is megnyerjük részünkre. A tehetséges emberekre közülük époly szükségünk van, mint a jó barátokra. A legfőbb dolog az, hogy ők éberekké, óvatosakká tesznek minket. De ne kicsinyeljük egyik ellenségünket sem, a leghitványabbak époly veszélyesekké válhatnak, mint a legtekintélyesebbek, sőt még gyakran veszélyesebbekké, mivel kevesebb figyelem irányul feléjük.

— Idézhetnék én, lovag ur, Plinius VI. könyvének 23-ik szakaszából egy levelet, melyből szóról-szóra ez olvasható le: „Neque enim . . ." de beszéljünk anyanyelvünkön: „Vannak egyének, kiknek eleintén annyi eszük és szerencséjük van, hogy azt értekesitvén, előhaladhatnak, kivált ha még tárgy és alkalom kinálkozik, s pártfogó, ki hitelét megalapitja." Önnek van pártfogója, lovag ur. Igyekezzék ezt javára felhasználni. Fogalmazza meg ön ama leveleket, melyekben önt dicséri és ajánlja, és ön őt nagyon lekötelezi ez által. A nélkül, hogy a pártfogó csak sejtené is, már önnek rabszolgájává lett.

— Ha ön, lovag ur, utólérte szerencséjét s a birodalomban tekintélyes állást foglaland el, emlékezzék vissza egy történetkére, mit önnek ezennel elmondok:

— Volt egykor egy kitünő jellemü vezér. Szemére vetették, hogy nem eléggé szilárd és kemény férfiu. „Az — szólt a vezér — csak abban a jellemben rejlik, melyet én annak az állásnak kölcsönzök, melyet elfoglalok és amely által magamat uramnak szeretetében fentartom. Hatvanhét év, mióta e világon élek; fogaim, melyek aczélosak voltak, csaknem mind nagy fájdalommal hullottak ki, mig nyelvem, mely lágyas volt, épen maradt és én vigasztalást lelek abban, ha azzal a sorbetet nyelhetem és önökkel társalogbatok."

— Hátra volna még, hogy valamit a nőkről is beszéljek, kik csaknem mindnyájan jólábon állanak Fortuna istennővel. De jellemem tiltja, hogy e tárgyról beszéljek. Csupán Pope-nak a hires angol költőnek egy mondatára akarok szoritkozni: „A nő épen úgy vonzza az embert maga felé, mint az ügyes sakkjátszó szokta az ő pionjaval; ő nem ragaszkodik annyira egyhez, hogy szemet hunyjon a másik előtt, ki neki nagyobb előnyöket biztositbat."

— Igyekezzék, lovag ur, hogy ön legyen ez a másik pion.

F. M.

HIRDETÉSEK.

A szegedi országos kiállitáson érdeméremmel és a III-dik országos tüzoltó-gyülésen Aradon a nagy arany- és ezüst-éremmel kitüntetve.

BUDAPEST

WALSER FERENCZ

első magyar gép- és tüzoltószer-gyára, harang- és ércz-öntődéje.

Ajánlja **szabadalmazott** uj szerkezetü **fecskendőit,** cséplőgépekhez szükségelt kis **gépfecskendőit** 60 forinttól feljebb, tüzoltó-egyletek **legénységi felszerelvényeit.** Vállalkozik **kutak, szivattyúk** és **harangok** készitésére,

jótállás mellett, a legjutányosabb árakon.

Különös figyelmébe ajánlja a nagyérdemü **gazdaközönségnek sajátkészitményü és transatlantia szivattyús kutait, és gyárának vizvezetékek** teljes felszerelhetésére nagy figyelemmel külön felállitott vizművészeti osztályát.

Mintaszerelések, képes árlapok, kivánatra rendelkezésre állanak.

Fióktelep Erdély és Románia részére: KOLOZSVARTT, Belsőmonostor-utcza. (10–3)

Minden eddigi világtárlaton haladás, jó izlés és versenyképességért első dijakkal jutalmazva.

UJ! **Törhetlen üveg:** Ivópoharak 45, 65 kr., 1 frt, palaczk frt 1.40, üvegtányér 1.60, 1.80, tálacska 1.40, 1.80, gyertyatartó tálcácska 60 kr., [illegible] üveg 80 kr., gyermekpohár 45 kr.
Szodavíz-készülékek [illegible], ital készitő, olcsó, folyton friss minőségben [illegible] készitésére: 1/2, 1, 1 1/2, 1 3/4, 2, 3 liternek
Gyári árak: frt 7, 8, 9, 10, 12, 14
Legjobb szoda és borkő 3 1/2 font frt 2.

Dugaszhuzó, minden dugót fáradság nélkül kihuz palaczkokból, frt 1, 1.80, 2.40.
Kerti fecskendők, sugár vagy eső alakban legnagyobb távolságra lövellik a vizet, minden edényben alkalmazható, 10.80, 14, 17—24 frtig.
Fagylalt-gépek utasitással: Önműködő Meidingerfélék 2—24 adagnak 9, 12, 14—15 frtig; forgatásra 8.50, 14.50, 16 frtig.
Sodrony ételboritók tálakra 40, 50, 60, 70, 80, 90 kr.
Légyfogó üvegboritók 30—80 kr.
Comfort **mon-kávégép,** tizenkét percz alatt a legjobb kávét főzi, 1—10 csészének frt 5.60, 4.80, 7.80, 8.40, 9.50, 10.50, 12.80.
Angol [illegible] **nyergek** 15—35 frtig, kantár 2.44, 3.50, kettőskantár 4.80—10, kengyelszijjak 2.30, 2.50, hevederek 2.30, 2.80, lótakarók [illegible] 3—5, kengyelvasak 1.60, 3.50, lovagló-vesszők 1.80, 3.75, zablák 50 kr., 1.50, rhinoceros lovagló-[illegible] vesszők 60 kr.—3 frtig, [illegible] 1—7 frtig.

GUMMI czikkek házi szükségletre, személyes oltalom-, betegápolásra. **Köpenyek** csuklyával, mindkét felében hordhatók mérték után frt 7.50, 8.25, 9, 10.50. **Uszó-övek** 6—8 frtig. **Lég-párnák** frt 4.20—7.50-ig. **Állövet-fecskendők** 1.80—3.50. **Szivattyús állövet-fecskendők** bádogszelenczében 3.50.

Torna-eszközök: Kézsulyzók, [illegible], trapezek, karikás trapezek. Dr. Schreber-féle teljes torna-készlet iskolával 14.50. Tornagolyók kilója 30 kr.
Horog-halászat: Halhorgok zsinórral 10 krtól 1.50-ig. halászbotok 1, 2, 3—5 frtig.
Flobert-puskák czél- és madárlövészethez 14, 18—27 frtig. 100 golyós töltény 50 kr., [illegible] frt 1.50.
Kipróbált biztonsági **revolverek** 6, 8—10 frtig, [illegible] 8, 10—13 frtig. Patent zsebben hordható **Boxer**-eszköz frt 1.
Kugliné bábuk frt 2.25, Lignum sanctum golyók 1.40—4 frtig. Croquet-játék 10—12 frtig.
[illegible] **fáverő** nagy választékban, 7 frt.
Amer. **palaczk dugaszoló-gép** frt 1.60.
Amer. kés- és olló-élesitők, az üveget is mint gyémánt vágják 75 kr.
Üvegvágó karikák 60 kr.
Szivarka-gép. Elegendő az alkalmazott karikán egyszer jobb- és balfelé huzni, 70 kr.
Szofta szárító-[illegible] 30—80 krig.
Accordeon tremolo, nagy pompás harmonika trombita-díszszel 7 frt.
Árverési vétel: Nagy valódi japán összerakható **legyező** fényezett részekkel 35 kr.
Iker-ragasztók üveg, porcellán stb. számára, tüz- és vizmentes 50 kr.
Önműködő amer. **egérfogó** sok egér számára 85 kr.
Kert-kivilágitási **lampionok** 15 krtól frt 1.20-ig.
Legjobb **időmutató,** csinos svájczi házacskák hévmérővel, férfi és nővel 2 frt.

Levélbeli próba-megrendelésre ajánlja

KERTÉSZ TÓDOR BUDAPESTEN, Dorottya-utcza 2. szám.

(5—1)

Nagyméltóságú Stainlein grófnőnek Nógrádmegye Kar.-Apátfalva községében találtató korcsmáltatási joga, 50 hold erdei legelő és 8 hold rét használatával, 1878. évi január hó 1-től három évre haszonbérbe fog kiadatni. — Értekezhetni Endrefalván

Szabó Károly
kasznárnál.

(3—3)

Egy jó házból való fiu
kedvező feltételek mellett
tanulónak felvétetik
Áninger testvérek
vaskereskedésébe.

(4—2)

Földbirtok eladás.

Szécsény közelében 100 hold első osztályú föld és rét, szőllő, jó karban levő lakház és gazdasági épületekkel szabadkézből eladatik; bővebb felvilágositást adhat e lapok kiadóhivatala.

(3—1)

Szabad kézből eladó

Nógrádmegye, Felső-Sáp községében egy hold kiterjedésü beltelek, azon lévő lakház cseréppel takarva, istálló, kocsi fészer és pajta. Ugyan e község határában egy négy hold kiterjedésü, jó karban lévő szöllő, borház, benne lévő szőllősajtolóval. A tulajdonos lakik Szügyben, gazdatiszt Hanzely László urnál.

Sztebel Mihály.

(1–1)

FISCHER S.

elhelyező intézete
BUDAPESTEN,
Kigyó-utcza 2. sz. a.

Elhelyez minden szakmában lévő *nevelőket* és *nevelőnőket, francsia* és *angol* gyermekápolónőket, valamint játszótársakat *közvetlen Schweiczből,* — társalgónőket, gazdasszonyokat, komornákat s házfelügyelőnőket; — ugyszintén gazdatiszteket, ispánokat, s mindennemü férfiszemélyzetet.

Minden megbizás pontosan eszközöltetik s levelekre azonnal válasz adatik.

(4—2)

HELYISÉG-VÁLTOZTATÁS.

A b.-gyarmati „Népbank" eddigi Kis-Tabán-utczai üzlethelyiségét saját házába (a volt Sippler-féle házba) tette át.

AZ IGAZGATÓSÁG.

3—1

Hirdetmény.

Mellyel közhirré tétetik, hogy a nagy-kürtösi közbirtokosságot illető korcsmaépületek a hozzá tartozó legelő és puszta szöllövel s a korcsmáltatási joggal, úgy a malomépületek a hozzá tartozó réttel és birka-usztatóval s malomjoggal, örök áron eladatnak.

Felvilágositást adnak: N. Kürtösön a közbirtokossági felügyelő, -- B.-Gyarmaton Bende Gyula ügyvéd.

(3 – 2)

Nyomatott a kiadó-tulajdonos Kék Lászlónál B.-Gyarmaton 1877.